Ե. ՏԱՐԻ ՔԻԻ 1532 7 haziran 1936 ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ ԿԻՐԱԿԻ 7 ՅՈՒՆԻՍ 1936

AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak No. 10

ԱԲՈՆԱԳԻՆ ԱՐԴԱՐԱՊԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա	700 ղր.	1400 ղր.
Արտասահման	110 ֆր.	200 ֆր.
Ամերիկա	9 տոլար	15 տլր.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Գալաթիա, Թիւնէլի բոլ Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁԵՐ

ՍՊԱՍՈՂԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

Ազգաժողովի ընդհ. ժողովը կը գումարուի.— Անգլուիտալական յարաբերութիւնները նուազ ծգտեալ.— Ֆրանս. նոր դահլիճը.— Գործադուլներ կը յաջորդեն.—Ֆրանսա դէպի անծանօթը կը կը քալէ.— Պելճիքական տագնապ.— Պաղեստին միշտ անհանդարտ

Երբ Իտալիա անհանգիստ կ'սպասէր Յունիս 15ին Ազգաժողովի Խորհրդին գումարման, պատիժներու մասին վերջնական որոշում մը ըստանալու համար, յանկարծ անդամ երկիրներէն մէկը, Արժանթին, առանձին բերաւ ընդհ. ժողով գումարելու, որպէսզի եթովպիոյ խնդիրը լուծում մը ստանայ, Ազգաժողովը ճշդէ իր վերջնական դիրքը, որպէս զի գալու համար այս անելիքը։ Խորհուրդը համամիտ գտնուեցաւ այս առաջարկին և որոշեց ընդհ. ժողով գումարել Յունիս 20ին։

Ակնհայտ է որ Խորհուրդը պիտի գումարուի։ Հաւանաբար այս գումարումներուն մէջ պատիժներու դադրեցնելու մասին որոշում պիտի տրուի, անկէ վերջ միայն պիտի խորհուի լուծել եթովպական հարցը, միաժամանակ պահելով Ազգաժողովին արժանապատուութիւնը։

Միւս կողմէ Անգլիա և Իտալիա ուղղակի բանակցութեան սկսած են իրենց յարաբերութիւնները բնականոն վիճակի վերածելու և ընդհանրապէս հակացողութեան մը գալու համար թէ՛ եթովպիոյ և թէ Միջերկրականի խնդիրներու մասին։ Իտալիա պատրաստ է ամէն տեսակ հաւաստիացումը տալու Անգլիոյ որպէսզի ընդունի կցումը, Անգլիա պատրաստ է այս կողմէն է որ դժուարութեան կը բախի։ Ընդհանուր կարծիքը այն է որ, պիտի ըլլայ Ազգաժողովը տարբեր ձեւի մը վերածել որպէսզի առանց լոկ տեսական գետնի վրայ անգործադրելի անօրինութիւններ առաջարկելու պարտաւորութենէն և այս կերպով կարելիութիւն մը գոյանայ Անգլիոյ վրայ սպասողի հարուած մը տալու։

Առայժմ կրնայ ըսուիլ թէ եթովպական խնդիրը կորսնցուցած է իր հրատապութիւնը և անգլուիտալական պատերազմի մը վախերը փարատած են։ Բայց, Եւրոպա միշտ անհանգարտ վիճակ մը կը ներկայացնէ, որովհետեւ մէկ օրէն միւսը կրնայ ցցուիլ գերման անծանօթը։

Ֆրանս. դահլիճը վերջապէս կազմուեցաւ ընկերվարական կուսակցութեան պետ Պլումի վարչապետութեամբ։ Առաջին անգամն է որ ընկերվարականները ձեռք կ'առնեն իշխանութիւնը Ֆրանսայի մէջ, վճռած ընկերվարական քաղաքականութիւն մը գործադրել կացութեան չափով։ Եւ որպէս զի դահլիճը քաջալերուի իր այդ քաղաքականութիւնը լրիւ գործադրելու, Փարիզի շրջակայքը և գաւառները զանազան գործադուլներ տեղի կ'ունենան. 400,000 գործաւոր մէկէն դադրեցնելու, և իբրեւ նորութիւն, փոխանակ գործարանները լքելով մեկնելու, գործարաններու մէջ կը տեղաւորուին, ցերեկ հոն կ'անցնեն, սպասելով իրենց պահանջներուն ընդունելուն։

Այս պահանջները կը դառնան օրավարձի բարձրացումի և շաբաթական 40 ժամ աշխատութեան շուրջ։ Այս կերպով Պլումի դահլիճը Ֆրանսայի անմիջական օրէնքներ քուէարկել տալ, այս պահանջները գոհացում տալու համար։ Եւ դեռ սկիզբն է երկանց։ Սա մի քանի պնդումներ մէջ Պլումի ընդհ. ծրագիրը յայտնի պիտի ըլլայ և հակառակ հակադրութիւններուն թէ երկիրը պոլշէվիկ չպիտի ըլլայ, ընդհանուր մասնաբաշխումը տալու թէ Ֆրանսայի մէջ թէ ընկերային յեղաշրջում մը կը տարուի Ֆրանսայի մէջ և թէ Պլում ստիպուած է համայնավարներուն դրդելով դաշինքներուն ընդառաջ երթալ, որովհետեւ իր դահլիճին մէջ ինքնին քուէներէն կախում ունի։ Այսպէս ուրեմն, Ֆրանսայի ֆաշիզմը, որովհետեւ Իտալիոյ մէջ ալ ֆաշիզմը ծնունդ առաւ ընկերվարականներու ծայրայեղութենէն։

Բայց արտաքին մթնոլորտը այնքան մութ է որ, Ֆրանսացիները ստիպուած են զգուշանալ երկիրը տակնուվրայ ընելէ, քանի որ ֆաշիզմը չի կրնար հաստատուիլ հոն առանց երկուստեք պայքարներու։

Պլում նոր դահլիճին արտաքին քաղաքականութեան, ներքին կընդունի նոր դահլիճին արտաքին քաղաքականութեան մը պիտի հետեւի։ Խնդիր է թէ Ֆրանսական ազգը հանգիստ չպիտի տան դեռ արտայայտուելու, բայց յայտնի է թէ ֆաշիստական զգացումով տոգորուած, Իտալիոյ հանդէպ անհաշտ քաղաքականութեան մը պիտի հետեւի։ Խնդիր է թէ Ֆրանսական ազգը վերջ պիտի թոյլատրէ՞ Իտալիոյ հետ ի սպառ դժտուելու այս պարագին։

Թէեւ Պելճիքա մեծ տէրութիւն մը չէ, բայց իր դիրքը մեծ կարեւորութիւն ունի և անոր ներքին անցուդարձերը ընդհանուր հետաքրքրութիւն յառաջ կը բերեն։ Այսպէս, վերջին անգամ կատարուած ընտրութեանց արդիւնքը յատկանշական երեւոյթ մը ստացաւ։ Ինչպէս Ֆրանսայի մէջ, հոն ալ ընկերվարականները մեծամասնութիւն չահեցան և հոն ալ դահլիճի տագնապ մը գոյութիւն ունի։ Թագաւորը կը վարանի իշխանութիւնը ընկերվարականներուն յանձնելու։

Միւս կողմէ ընտրութիւնները ցոյց տուին թէ, նոր շարժում մը ստեղծուեցաւ երկրին մէջ, «ռէքսիսթ» (թագաւորական) անունով և 20ի մօտ թեկնածուներ ժողովուած են այս անունին շուրջ։ Անոնց նպատակն է կերպով ֆաշիստական շարժում մը ստեղծել, վերջ տալով խորհրդարանական այժմու դրութեան որ երկիրները խաղալիկ կը դարձնէ կուսակցութիւնները ձեռքին մէջ։ Նոր շարժումին պետը ընդհանուր հաւանութիւն կը վայելէ և իր համախոհները կը բազմանան հետզհետէ։

Պաղեստին դեռ չէ հանդարտած։ Արաբ ծայրայեղները սաստկացուցին գործունէութիւնը, խորտակիչներ և ռումբեր գործածելով։ Ուժերու և փոխադրական միջոցներուն դէմ։ Անգլիա ստիպուեցաւ նոր ուժեր բերել, աւելի դիւրին կարենալ զսպելու համար տուած ըմբոստութիւնը։ Միւս կողմէ, գործադուլը և գործադուլները երկիրը մատնած են մեծ թշուառութեան մը։ Լուծման ոեւէ եզանակ ալ չի տեսնուիր, որովհետեւ Արաբները կը պնդեն իրենց տեսակէտին վրայ թէ, պէտք է դադրեցնել հրէական ներգաղթը, իսկ Անգլիա բացարձակապէս կը մերժէ այդպիսի պահանջ մը։ Ցայսմ չէ թէ ո՞ւր պիտի յանգի խնդիրը։ Անգլիա որոշած է, ինչպէս կ'երեւի, բռնի ուժով պարտադրել արաբ ժողովուրդը որպէս զի արգելք չըլլայ հրէական ներգաղթին։ Խնդիր է թէ ի՞նչ դիրք պիտի բռնեն Արաբները և ամբողջ արաբական աշխարհը Անգլիոյ այս անդրդուելի որոշումին դէմ։

ՉԻՆԱՍՏԱՆ ՄԱՍՆԱԿԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՃԱՓՈՆԻ ԴԷՄ

Ընդհ. զօրաշարժ Քանթօնի մէջ

Չինացի զօրքեր սահմանագլուխ կը մեկնին

ԼՈՆՏՈՆ, 6.— Հարաւային Չինաստանի պետերը երէկ գումարուած են Քանթոնի մէջ և պատերազմ յայտարարած են Ճապոնի դէմ հիւսիսային Չինաստանի վրայ անոր տեւական յարձակումներուն հետեւանքով։

Քանթոն որպէսզի ստիպէ Նանքինի չինական կեդր. կառավարութիւնը ևս պատերազմ յայտարարելու հրամայած է Նանքինի վրայ քալելու և պատերազմելու յանուն Չինաստանի։

Այս կերպով Քանթոն, այժմ ստիպուած է Ճապոնի կամ Քանթոնի հետ պատերազմիլ։ Կը կարծուի որ Ճափոն տորմիլ մը ղրկած է հարաւային Չինաստան պատասխանելու համար։ Քանթոնի մէջ պաշարման վիճակ հոչակուած է։

ՇԱՆՀԱԻ, 6.— Ճափոնի կառավարութիւնը մասնաւորաբար Քանթոն գտնուող ճափոնցիներուն հրամայած է պատրաստ գտնուիլ մեկնելու համար։

Հոնկ—Քոնկի կառավարութիւնը Քուանթունկի զին. կառավարիչ զօր. Զէն—Զի—Թունկը առաջին և Քուանսիի զին. կառավարիչ զօր. Լի—Շոնկ—Եէնը չորրորդ զօրաբանակի հրամատար կարգած է ճափոնցիներու դէմ պատերազմելու համար։

Այս վերջինները հրահանգ ստացած են ընդհ. զօրաշարժ յայտարարելու և զօրք ղրկելու ճափոնցիներու դէմ, որ կը գտնուին Չինաստանի հիւսիսային կողմը։

ՔԱՆԹՕՆ, 6.— Պաշտօնապէս կը յայտարարուի որ ընդհ. զօրաշարժ չէ յայտարարուած բայց այս ուղղութեամբ պատրաստութիւններ տեղի ունեցած են, կ'աւելցուի որ Ճափոնի դէմ օրինապէս պատերազմ կրնայ յայտարարել Նանքինի միայն կառավարութիւնը։

Միւս կողմէ կը կարծուի որ Քանթոնի իշխանութիւնները ուզած են չփոթութեան մատնել Նանքինը, զոր կը մեղադրեն որ պատերազմ չէ յայտարարեր։

ՃԱԲՈՆԵԻԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԻՋԱԴԷՊ ՄԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 6.— Թիէն—ցինէ հատած հեռագիր մը կը հաղորդէ որ ճափոնցիներու կողմէ ձերբակալուած և արգելափակուած են երկու ամերիկացի ծովային, որոնք կը լուսանկարէին հիւսիսային Չինաստան ռազմանաւի փոխադրող կառախումբ մը։

Միացեալ Նահանգաց դեսպանը բուռն կերպով բողոքած է։

Անգլուիտալական մերձեցո՞ւմ

ՍԸՐ ՍԱՄՈՒԷԼ ՀՕՐ ԾՈՎԱՅԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐ ԱՆՈՒԱՆՈՒԵՑԱՒ

ԼՈՆՏՈՆ 6.—Թագաւորը Սըր Սամուէլ Հօրը ծովային նախարար անուանեց Մօնսէլի տեղ։

ԼՈՆՏՈՆ 6.—Սամուէլ Հօրի ծովային նախարար անուանումէն յետոյ հարց կը տրուի որ ի մօտոյ անգլ. նաւատորմը պիտի հեռանա՞յ Միջերկրականէն։ Արդարեւ, զրոյց չրջեցաւ թէ՝ Սըր Սամուէլ Հօր ընդունեց վերստին մտնել Պալատինի դահլիճին մէջ, պայմանաւ որ անգլ. նաւատորմը հեռանայ Միջերկրականէն։

Խորհրդարանի չրջանակները կը հաւատան որ այն իրողութիւնը թէ Պալտուին իր դահլիճին մէջ առած է Սամուէլ Հօրը, չի համապատասխաներ Իտալիոյ հանդէպ ցուրտ քաղաքականութեան մը և ցոյց կուտայ որ վարչապետը կը բաղձայ համաձայնելու Հռոմի հետ։

Սակայն և այնպէս, նոյն չրջանակները կը կարծեն որ նման քաղաքականութիւն մը դժգոհութիւն պիտի պատճառէ դահլիճին մէջ մասին, որ կ'ուզէ պարտադրել Իտալիան յարգելու դաշնագրերը։

ԻՏԱԼԻՈՅ ՄԷՋ ԼԱՒ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

ՊԵՐԼԻՆ 6.—Հռոմէ կը հաղորդուի թէ, Սըր Սամուէլ Հօրի իբրեւ ծովային նախարար անգլ. դահլիճին մէջ մուտքը խիստ նպաստաւոր ազդեցութիւն գործած է իտալ. չրջանակներու մօտ։

«Թրիպունա» թերթը մատնանշելով որ այս անուանումը խիստ յատկանշական է, կը գրէ թէ՝ Սըր Սամուէլ Հօր Միջերկրականի անգլ. նաւատորմը ետ պիտի քաշէ և անգլ. դահլիճը չպիտի առարկէ ասոր։

Իրաւասու իտալ. չրջանակները Սըր Հօրի դահլիճին անդամակցութիւնը ապացոյց մը կը նկատէ անգլուիտալական յարաբերութեանց բարւոքելուն։

ՀԱՄԱՑՆԱՎԱՐՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԱԼ

ՇԱՆԿՀԱԻ, 6— Ճափոնական այն լուրերը թէ՝ ծանր ձգտում մը կը տիրէ Նանքինի և Քանթոնի միջեւ կը հերքուի Չինացիներու կողմէ։

Զին պատերազմ. նախարարին համաձայն կեդր. կառավարութեան ուժերը ուղղուած են հիւսիսային արեւմուտքի համայնավար ուժերուն դէմ։

Այն զրոյցները որոնց համաձայն ինքնավար կառավարութիւն մը կազմուած է հարաւ—արեւելքի մէջ ինչպէս նաեւ Քանթոնի կողմէ պատերազմ յայտարարուած է Նանքինի դէմ նմանապէս կը հերքուին։

ՊԼՈՒՄ ԵԹԷ ՁԱԽՈՂԻ

Ֆաշականութիւնը պիտի յաղթանակէ

Կ'ԸՍԷ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼԸ

Ֆրանսայի գործադուլը կը պահէ ՍՈՒՐ ՀԱՆԳԱՍԱՆՔԸ

Բայց համաձայնութեան յոյսեր կան

ՓԱՐԻԶ 5.— Փոխադրական միջոցները կը շարունակեն երթեւեկել։ Կաթի և անոնդեղէնի հայթայթումը կը շարունակէ։ Լրագրավաճառներու տաղաւարները ամայի տեսարան մը կը պարզեն. Տարօրինակ է տեսնել ձեռնոցաւոր անձերու ձեռքին մէջ «Փոփիւլէր» և «Իւմանիթէ»ի նման միմիայն պրոլետար թերթեր... Ոստիկանութիւնը ցրուած է բանթողներ որոնք արգելք կ'ուզէին հանդիսանալ բանջարեղէն և ալիւր փոխադրող քամիոններու երթեւեկին։ Լափայէթ վաճառատան առջեւ բանթողները խռնուած՝ արգելք կը հանդիսանան որ գնորդները ներս մտնեն։ Հատարակաց ապատարկութիւնները բնականոն են բայց անոնդեղէնի բազմաթիւ խանութներու մէջ գործաւորները դադրեցան աշխատելէ։ Գործադուլը կը ծաւալի չրջաններու մէջ, Գործադուլները տեղի կ'ունենան առանց միջադէպի։ Բանթողները կը գրաւեն գործարանները առանց վնաս հասցնելու։

Սինէմաներու պաշտօնեաներն ալ գործադուլ կատարեցին։ Գործաւորական զեկավար մարմինը կը հերքէ որ Փարիզի մէջ 24 ժամուայ ընդհ. գործադուլ պիտի կատարուի։

ՓԱՐԻԶ, 5.— Միմիայն Լէյնի չրջանին մէջ 30000 հանքագործներուն 20000ը գործադուլ կատարած են։ Վէնկլի յախճապակիի գործարանին 400 բանուորներն ալ միացած են գործադուլին։

Լիլի մանածի գործարանատէրերու խմբակցութիւնը դիմում կատարած է կառավարութեան, որպէսզի պարպուին գրաւուած գործարանները և ապահովուի աշխատութեան ապատութիւնը։

ՃԱՐԺՈՒՄԸ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ Է

ՊԵՐԼԻՆ, 5.— «Պէրլիներ Թակէպլաթ»ի Փարիզի թղթակիցը կը հաստատէ որ գործադուլի շարժումը, կազմակերպուած ըլլայ կամ ոչ Պլումի դահլիճին դէմ, այս վերջինը կը գտնուի իր թշնամիներուն դէմ պայքարելու դառն անհրաժեշտութեան առջեւ։

ՌԷՅՄՍ, 5.— Անոնդեղէնի հաստատութեանց մէջ ծագած գործադուլը կը ծաւալի։

Մօպէօկի պողպատի, Վալանսիէնի և Ռէյմսի բազմաթիւ ճարտարարուեստները ազդուած են գործադուլէն։

ՓԱՐԻԶ, 5.— Դեղագործական մեծ գործարաններու բանուորներուն մեծամասնութիւնը գործադուլ կատարած է։ Բոլոր մեծ վաճառատունները փակուած են։

Վերսայլի գործարաններու բանուորները և օթոպիւսի ընկերութեան աշխատաւորները գործադուլ կատարած են։

Ֆրանսայի հիւսիսակողմը գործադուլի շարժումը կը ծաւալի։ Երկաթուղիի սպասարկութիւնը մեծամբ դադրած է։

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՆՏՈՆ 6.—Թերթերը կը զբաղին Ֆրանսայի գործադուլին ծանրակշիռ հանգամանքով և Ֆրանս. կառավարութեան մատնուած դժուարին կացութեամբ։

Ֆրանքը խիստ ակար է Լոնտոնի սակարանին մէջ։ Պաշտօնական գործողութիւններ կը կատարուին անկումի մը արգելք հանդիսանալու համար։

«Իվենինկ Սթանտարտ» կ'ըսէ որ համայնավարներու կողմէ լաւ կազմակերպուած է Ֆրանսայի գործադուլը քաղաք. յաղթանակ մը ապահովելու համար։ Ֆրանսայի դէպքերը իրաւունք տալ կը թուին համոզումին անոնց որ միմիայն հեղինակաւոր իշխանութիւն մը կրնայ փրկել պետութեան ապագան։

ԳՈՐԾԱԳՈՒԼԸ ՎԵ՞ՐՋ ՊԻՏԻ ԳՏՆԷ

ՓԱՐԻԶ 6.—Ընդհանրապէս կը հաւատուի որ այժմու գործադուլերուն ամբոցական դադարումը քանի մը օրերու խնդիր է։

ՓԱՐԻԶ 6.—Փարիզ առանց միսի և անուշդի մնաց։ Ընդամէնը 320 հազար հոգի գործադուլ կատարած են։

ՆԷԿԻԼՍ ՀՌՈՄ Կ'ԵՐԹԱՅ

ԿԱՑՍԸԸ ԳՈՀ ՉԻ ՄՆԱՑ ԼՈՆՏՈՆԻ ԻՐ ՃՓՈՒՄՆԵՐԷՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 6.— Դեռ չի հաստատուած զրոյցներու համաձայն հապէշ կայսրը իր գտած ընդունելութենէն և Իտէնի հետ ունեցած տեսակցութենէն գոհ չէ մնացած ու Մուսոլինիի հետ բանակցելու համար Հռոմ մեկնելու կարելիութիւնները սկսած է քննել։

Կայսեր նախկին սաւառնորդը Ֆրանսացի Տրուլյէ, որ դէպի Ասիա—Ա.

(Շար. երէկի թիւէն և վերջ)

ՑՑՈՒՆ ՇԱՐԺԱՆԿԱՐԸ

ԻՆՉԻ՞ ՎՐԱՅ ՀԻՄՆՈՒԱԾ Է

Նշանաւոր ֆրանսացի գիտնական Լուի Լիւմիէրի հնարած ցցուն շարժանկարը ո՞ւր հասած է և որքան կատարելագործուած։

Ահա հարց մը, որ դարուս ամէնէն հետաքրքրական խնդիրներէն մին կը կազմէ։ Լիւմիէրի ցցուն շարժանկարը հիմնուած է սա սկզբունքին վրայ թէ, նոյն առարկային երկու պատկերները որ կը կազմուին մեր աչքերու «ռէթին»ին վրայ նոյնանման չեն։

Երկու պատկերներու խառնուրդն է որ մենք ցցունի տպաւորութիւնը կ'ունենանք։ Այս սկզբունքէն տարուած նախապէս գիտնականը խորհեցաւ փոխանակ հասարակ ժապաւէններու նման պատկերներու մէկ շարք մը ցուցադրելու որոշ արագութեամբ (16է 20 պատկեր երկվայրկեանին) զուգահեռաբար պատկերներու երկու շարք ցուցադրել, մին աջ, միւսը ձախ աչքին համար։

Բայց այս փորձը ձախողեցաւ, որովհետեւ այդ երկու նոյն ժապաւէնները որ միաժամանակ պիտի դարձուէին հարկ էին ունենալ առանձնայատուկ բաղադրութիւններ որպէսզի ցցունի խաբկանքը տային մնայի։

Լիւմիէր այն տեսն օգտագործեց գունախառնութիւնը, որ առաջին անգամ յայտնաւ Ֆրանսացի քնագէտ Ռօլմա՝ և 1858ին կատարելագործուեցաւ Ալմէիտայի կողմէ։ Արդարեւ, ի՞նչ է գունախառնութիւնը։ Սպիտակ թուղթի մը վրայ կանանչ մելանով պատկեր մը գծեցէք և զայն դիտեցէք աւելի մութ կանանչ ապակիէ մը։ Ոչինչ պիտի տեսնէք։ Բայց երբ զայն դիտէք կարմիր ապակիի մը մէջէն, ձեզի այնպէս պիտի թուի որ պատկերը սեւ է կարմիր թուղթի վրայ։ Այս տպաւորութիւնը կը կրէք առնոր համար որ կարմիր ապակին կը ծծէ կանանչ ճառագայթները և թոյլ չի տար որ անոնք ձեր «ռէթին»ին արձագանգեն։ Փոխադարձաբար երբ սպիտակ թուղթի վրայ պատկերը գծէք կարմիր մելանով և զայն դիտէք կանաչ ապակիով, այս անգամ կանանչ թուղթի վրայ կրկին սեւ պիտի տեսնէք զայն։

Այս ընելէ յետոյ, նոյն պատկերը ձախ աչքին համար կարմիր և աջ աչքին համար կանանչ գծենք։ Ու զանոնք դիտենք ակնոցով մը, որու ձախ ապակին կանանչ և աջը՝ կարմիր է։

Ինչպէս ըսած էինք նախապէս, ձախ աչքը չի տեսներ աջի պատկերը և միայն ձախ կողմինը կը տեսնէ, աջ աչքը միմիայն կը տեսնէ աջ կողմի պատկերը և չի նշմարեր ձախը։ Ուրեմն իւրաքանչիւր աչքի «ռէթին» կը հակակշռէ իրեն համապատասխան կողմի պատկերը։ Այս իրողութիւնը դիտողին վրայ կը թողու ցցունի տպաւորութիւն։ Բայց այն պարագան թէ, երկու աչքերը հացապատասխան լոյս չեն ստանար կը խանգարէ ենթակային ջղային դրութիւնը և մեծապէս կը յոգնեցնէ աչքերը։

Այս մեծ անպատեհութիւնն էր որ փոխեց չեզոքացնել Լուի Լիւմիէրս։ Արդարեւ, գիտնականը մանրամասնին հետախուզութիւններէ յետոյ, պատրաստեց այնպիսի ակնոցներ, որոնց ապակիները քիմիական ամենաբնաիր տարբաղադրութիւնները կը կրեն այնպէս մը, որ աչքի զգայութեան օրէնքները կը յարգուին։ Շնորհիւ այս կատարելագործման, քազմաթիւ ժամեր կարելի է դիտել առանց յոգնելու։

Արդարեւ, այս յաղցուցմէն յետոյ Լիւմիէրի ցուցադրած առաջին ցցունի ժապաւէնները հիանալի էին։ Միջերկրականի ծովեղերեայ փլաժներուն մէջ լոգանք առնողներ կարծես թէ ջուրերը ձեր վրայ կը սրսկէին, երկու լուսնկարուած փիղերու պարիճները կարծես պատառուն դուրս կը ցցուէին, ազաւնիներու երամ մը շարժանկարի սրահին մէջ կարծես թէ պիտի խոյանար, սանդուխ մը որ ելկը թուի թէ պիտի իյնայ ներկաներուն գլխուն վրայ...։

Լիւմիէրի վերջերս Փարիզի մէջ ներկայացուցած ցցուն շարժանկարները տակաւին, չատ սահմանափակ թիւով անձեր կրցին ներկայ ըլլալ, որովհետեւ կարելի չեղաւ ամէնուն հայթայթել անհրաժեշտ ակնոցները։ Արդարեւ, թէեւ յաջողած է Լիւմիէրի փորձը, բայց դեռ հեռու է մատչելի ըլլալէ հանրութեան։

Զէ՞ որ պատառն ու աչքերը չեն կրնար ուղղակի հաղորդակից դառնալ իրարու, հոս կը սկսի դժուարութիւնը։

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐԻ ՆՈՒԱՃՈՒՄՆԵՐԸ

Հակառակ Անգլիացիներու պաշարութեան մասին տարածուած կարծիքին, անոնք են որ միւս բոլոր ազգերէն չատ կը յաճախեն սինեմա։ Անցեալ տարի 5000 անգլ. կինոներու յաճախած են 957 հոգի վճարելով 180 միլիոն անգլ. ոսկի։ Ֆրանսայի մէջ 3300 քինոներ յաճախած են 225 միլիոն հոգի, վճարելով 44 միլիոն ոսկի։

Իսկ եթէ յիշենք որ 40 տարի առաջ, երբ Լուի Լիւմիէր հնարեց շարժապատկերը և առաջին անգամ ներկայացումը տուաւ 1895 Դեկտ. 28ին, Կրանտ—Քաֆէին նկուղին մէջ, ընդհ. մուտք ստացաւ միայն 35 ֆր. այն տեսն կը հասկցուի շարժապատկերի յաղթական գնացքը։ Այսօր աշխարհի մէջ ամէն իրիկուն կինոները կը յաճախեն 200 միլիոն հոգի։ Բայց տակաւին շարժապատկերը իր սկզբնական շրջանին մէջ կը գտնուին։ Հետզհետէ բոլոր գպրոցները իրենց շարժապատկերի սարքը պիտի ունենան։ Ֆրանսայի մէջ արդէն 10 հազար, Խ. Ռուսիոյ մէջ 17 հազար, Միացեալ Նահանգներու 25 հազար գպրոցներ իրենց կինոները ունին։

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

ԱՇԽԱՐՀ ՊԻՏԻ ԽԵՆԹԵՆԱՑ...

Անգլիացի բժիշկ մը հիմնուելով պաշտօն. բժշկական վիճակագրութեանց վրայ հաշուած է որ 2139 թուականին բովանդակ մարդկութիւնը... խենդ պիտի ըլլայ։ Իր վիճակագրական հաշիւը երբէք քաղաքական նկատումներու վրայ չի յենուր։ Այս տարօրինակ մարդը թիւեր կը խօսեցնէ։ 1859ին կ'ըսէ, 535 հոգիի մէկ խենդ կը հաշուուէր, 1897 համեմատութիւնը աւելցաւ, 312 հոգիի մէկ յիմար կը հաշուուէր. 1926ին՝ համեմատութիւնը ելաւ 150 հոգիի գէմ 1։ Հետեւաբար, կը հաշուէ բժիշկը, 1977ին 100 հոգիի մէկ յիմար պիտի գտնուի։ Այս հաշուով աշխարհի բոլոր բնակիչները 2139ին կորսընցուցած պիտի ըլլան իրենց բանականութիւնը։

Ենդիր է գիտնալ որ եթէ ճիշդ ըլլայ այս մարդուն հաշիւը այն ատեն ո՞ր մոլորակէն յիմարապահներ պիտի բերուին, զսպելու համար երկրին հէք յիմարները...

ՍՊԻՏԱԿ ԱՐՋԻՆ ՎՐԷԺԸ...

Ցիւրիխի կենդանաբանական պարտէզին մէջ նմանը քիչ անգամ տեսնուած արիւնալի տեսիլ մը գործուած է։ Սպիտակ արու արջը վանդակի մէջ բնաւ դորով չի տաներ իր ձագուկներուն և յաճախ կ'ուզէ սպանել զանոնք։ Կենդանաբանական պարտէզին տնօրէնութիւնը որոշած է անջատել զայն իր էգէն և ձագէն ու զանոնք փոխադրել կից վանդակի մը մէջ։

Երկար չաբաթներ արուն իր օրուան մեծ մասը կ'անցնէր ուժեղ կերպով ցնցելով այն երկաթեայ ցողերը, որ զինքը կը բաժնէին իր ընտանիքէն։ Վերջապէս անցեալներս կը յաջողի կոտրել երկաթեայ գուռը առանց որ կենդանապահները նշմարեն։ Կը խոյանայ ձագուկին վրայ կը խոշտանգէ զայն մինչ մայրը ապշանքով կը դիտէր այս ահազդու տեսարանը։ Երբ կենդանապահները վրայ կը հասնին փոքր արջը արդէն իսկ մեռած էր...։ Իսկ կատաղի հայրը խելօք մը կեցած էր վանդակին մէկ անկիւնը։

17 ՏԵՍԱԿ ՊՏՈՒՂ

ՄԷԿ ԾԱՌԻ ՎՐԱՅ

Ֆլորիտայի մէջ Փոքր Օրլանտօ քաղաքը իսկ հարատ է տէրը ըլլալուն աշխարհի մէջ աննման ծառի մը որ 17 տեսակի տարբեր պտուղներ կուտայ։

Արդարեւ բնակիչներէն մին յաջողած է 17 տեսակ պտուղի պատուաստ կատարել ծառի մը և կը քաղէ 17 տեսակէ զանազան պտուղներ։ Այս ծառը կոչած են «պտուղի աղցան»։

Ամբողջ աշխարհի կինոսրահներու թիւն է, 87,299։ Ասոնցմէ Մ. Նահանգներու մէջ 15,378, Ամերիկայի միւս պետութիւնները 5949, Անգլիա 6251, Գերմանիա, 4782, Ֆրանսա 4000, Սպանիա 3450, Չեխոսլովաքիա 1833, Հունգարիա 400, Աւստրիա 779, Եուկոսլաւիա 386, Պուլկարիա 94 և Խ. Ռուսիա 29,691 սրահ։

Ի ՏԵՍ ԴԷՊՔԵՐՈՒՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ԴԱՍԸ

Անհատական թէ հանրային կեանքի մէջ, դէպքերն ու երեւոյթները խօսուն պատկերներ են, որոնց պէտք է նայիլ անհրաժեշտ ուշադրութեամբ, զանոնք լաւագոյնս վերլուծելու և անոնցմէ դասեր առնելու համար։ Եւ միթէ այս տեսակէտէն չէ՞ որ կարեւորութիւն կը ստանայ պատմութիւնը, որ ուրիշ բան չէ բայց եթէ անցեալ դէպքերու և երեւոյթներու հաւաքածոյ մը, արժանի ուսումնասիրութեան, ըստ այնմ ընթանալու համար ապագայի ճամբուն վրայ։

Ահա թէ ինչո՛ւ կ'ուզենք վերառնել «Ղալաթիոյ ցաւ»ին վերջին բաբւոք լուծումը, որ իր լրումը գտաւ,— ինչպէս բացատրած էր քանի մը օր առաջ «Արեւելք»— օրինական խիստ պարզ եզանակաւ մը։

Բայց այս ցաւոտ խնդիրը, որքան տխուր երեւոյթ մը, նոյնքան և աւելի տխուր բարքերու և երեւոյթներու ի յայտ գալուն առիթ եղաւ։

Արդարեւ, այս առթիւ, սպասնդի նման, անմիջապէս ծնունդ առին ու հրապարակ եկան — կարծես արդէն սաղմնային վիճակի մէջ գտնուէին և առիթի սպասէին լոյս աշխարհ գալու համար — ի՛նչ ինչ «փրկիչներ», փոքր թէ մեծ, անտիտղոս թէ տիտղոսաւոր։

Արդար ըլլալու համար նախ և առաջ սա յայտնենք որ, մի ոմն Ցովհ. Քէշիշեանի առաջ բերած ծանօթ «ցաւոտ կացութիւնը», ամէն բանէ առաջ բացայայտ մէկ հետեւանքն էր. օ ուան ազգային իշխանութեան (իմա՛ Վարչ. Ժողովի՝ հարդերձ իր Սրբազան Նախագահով) բացարձակ անիրատեսութեան և անհեռատեսութեան։

Իսկապէս յիշեալ մարմինը, չեմ գիտեր ի՛նչ մտայնութեամբ և ի՛նչպիսի ուժի յենած, խիստ թեթեւութեամբ կը վերաբերի ի՛նչ ինչ հարցերու եւ երեւոյթներու հանդէպ հոգ չէ թէ ի վերջոյ մանկունակ չփոթութեան մը մատնուի, ի տես այդ հարցին կամ երեւոյթին առաջ բերած անկարեւոր կացութեան։

Եւ ահա անոր մատնուած այս չփոթութեան մէջ, ուր չգիտեր թէ ի՛նչ ընէ, հրապարակ կուգան և արժէք կը ստանան ու ի պատուի կ'ըլլան օրուան «փրկիչ»ները։

Ահա այս «փրկիչ»ներէն մէկն է որ, Ցովհ. Քէշիշեանի կատարել տուած ընտրութենէն յետոյ— որով 7 հոգի թաղ. կ'ընտրուէին— բարեկամի մը զրասենեակին մէջ, «մեծ գործ» կատարած ըլլալու միամիտ հպարտութեամբ մը կ'ըսէր. քիչ առաջ թաղական ընտրուողներէն 3ը համոզեցի որ հրաժարին։ Եթէ կարենամ մէկ հոգիին ալ հրաժարումը ապահովել, խնդիրը «հիմնովին» լուծուած կ'ըլլայ, քանի որ մեծամասնութիւնը կը կորսընցնէ»։

Եւ խորհիլ որ այս «փրկիչ»ը տիտղոսաւոր ալ է, կարգ մը գրչակներ կում մանկլաւիկ բերաններ «պէյ» կը կոչեն գինքը։

Մանօթ ընտրութեան արգիւնքէն և մանաւանդ Ցովհ. Քէշիշեանի միահեծան իշխանութեան հետեւանքով ստեղծուած կացութեան վրայ, հռանդուն գործունէութիւն մը ցոյց տուաւ նաեւ ուրիշ «փրկիչ» մը, թէեւ ոչ տիտղոսաւոր, որ ինքզինքն տուած կամ գուցէ ստացած լիազօրութեամբ, ըստ բաւական մեծ զոհողութիւններ ալ ըրաւ ի հաշիւ «փրկութիւնք»ին. այսինքն «ազգ»ին, որուն համար պատրաստ են նոյնիսկ իրենց կեանքը զոհելու։ Բայց այս «փրկիչը», բաւական ատեն դեգերեցաւ Վարչական Ժողովի դրան առջեւ, ատանալու համար իր զոհաբերութեանց վարձատրութիւնը»։

Եւ ինչպէս միշտ, այս խնդրի առթիւ ալ նոյն օրերուն հրապարակ եկաւ ուրիշ «փրկիչ» մը, որ ուրիշ բան չըրաւ, բայց եթէ խնդրագիր մը ներկայացնել— չենք գիտեր յանուն որո՞ւ—Պէյօղլուի գայմագամութեան, որ, ինչպէս պիտի ընէր իրեն ներկայացուած ո՛եւէ խնդրի, ընթացք տուաւ դիմումին, «հէվալէ» ընելով գրութիւնը։ Եւ այսքան տարբերական ձեւակերպութիւնն իսկ, բաւարար եղաւ ուժ տալու մեր «փրկիչ»ին, որ փութայ Վարչ. Ժողովին մօտ, յայտարարելու թէ «Ամէն ինչ վերջացած է»։ Եւ ահա մեր երանելի Վարչ. Ժողովը, իր Սրբազան Նախագահով, յոտնկայս չնորհակալութիւն յայտնեց օրուան «մեծ փրկիչ»ին։

Բայց այս առթիւ պարզապէս անարգանք պիտի ըլլայ մոռնալ օրուան «մեծ փրկիչ»ներէն Պ. Աշոտ Քէշեանը, որ տիտղոսաւորներուն մէջ կը գտնուի, ըլլալով «Պէյօղլուի ազգ. երեսփոխան», «ծանօթ հրապարակագիր», «տաղանդաւոր երգիծաբան» և «պատուակալ բայց տիրակալ խմբագիր «Ազդարար» մաքրակրօն թերթին»։

Արդարեւ, այս «փրկիչ»ն ալ, պարզապէս կուլար Պէյօղլուի եկեղեցիին բակը, ի լուր այն առաջին դէպքին թէ Ցովհ. Քէշիշեան, ընտրութեամբ յաջողեր է ձեռք անցնել Ղալաթիոյ թաղականութիւնը, այսինքն ըստ իրեն, ինչպէս կ'ըսէր, «կը կործանէր հայ ազգը»։

Եւ պատահեցաւ որ, քանի մը օր հեռացուելէ յետոյ, Քէշիշեան դարձեալ եկաւ իր թաղականի աթոռը և այս անգամ աւելի տիրակալորէն որ յետոյ յանգեցաւ մինատիրութեան։

Եւ ահա մեր «փրկիչը», Պ. Աշոտ, այս վերադարձէն յետոյ, հռաձայնով խօսած է Ղալաթիոյ նոր տիրակալին հետ, յայտնելու համար թէ ինքը օտար մը չէ իրեն և ըլլալով կեսարացի, ընտանեկան ծանօթութիւն ունին իր հետ, ինչ ինչ յիշատակներով։ Տեսակ մը չողոքորթութիւն չըսելու համար «չնորհաւորական» արտայայտութիւն՝ ուղղուած Ղալաթիոյ «նոր տիրակալին»։

Ահա այսպէս շարժած է Պ. Աշոտ Քէշեանը, տիտղոսաւոր «փրկիչ»ներէն։

Այո՛, տխուր էր Ցովհ. Քէշեանի առաջ բերած կացութիւնը։ Բայց արդեօք նուազ տխուր նոյն իսկ աւելի քանդիչ չէ՞ն «փրկիչ»ներու գործունէութիւնը։

Այս մարդիկը արդեօք դեռ չկ'անգիտանան թէ կ'ապրինք բարոյական վարչական մը ուր միայն օրէնքը կ'իշխէ պէտք է իշխէ։ Բայց կը զարնել Օրէնքի Դուռին։ Այլապէս շարժողները ոչ միայն կը դիւ, ի՛նչ ինչ ՀՄՄ-ներ պատրաստելով, այլ նոյն իսկ, ուշ կամ նուազ, խիստ ծանր պատասխանատուութեան տակ կ'իյնան։

Ղալաթիոյ ցաւոտ խնդրին պէս օրինական խիստ պարզ նախով բաբւոք լուծում պահանջող դատ մը պէտք է ըլլայ մեզ, և մանաւանդ օրուան ժողովը մեծապէս օգտուելու է։ Եւ խորհիլ որ, մեզի այս պարզ ճամբան ցոյց տուող Ղալաթիոյ զորս բողոքող կանները, անտիտղոս, համեստ երկրին օրէնքներուն վատ գիտակից քաղաքացիները։

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

ԷՎԳԱՖԸ ԿԸ ՔՆՆԷ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՀԱՇԻՒՆԵՐԸ

Նախորդ օր Ղալաթիոյ խորհրդարանը դացած են Պէյօղլուի եկեղեցիի տնօրէնութեան կողմէ երկքննիչներ և աչքէ անցուցած Քէշիշեանի չրջանի մատակարարման հաշիւներու տետրակները։ Քննիչները առաջին առթիւ իսկ դիտած են որ կանոնաւոր չեն հաշիւները։ Այնպէս որ լուրջ քննութիւն մը պիտի կատարուի քանի մը օրէն։

ՏՕՔԹ. Մ. ՆԱՀԱՊԵՏԵԱՆ

200 ՈՍԿԻ ՊԱՇԱՆՁՔ ՈՒՆԻ ԵՂԵՐ

Ինչպէս գրած էինք, Ղալաթիոյ վերահաստատուած Թպ. Խորհուրդը առաջին առթիւ վերջ տուաւ նաեւ Պ. Քէշիշեանի քեռայր Տօքթ. Նահապետեանի պաշտօնին, որ բեկ գոյութիւն չէ ունեցեր։ Ան կը քննէր թաղին աղքատները, միաժամանակ տալով դեղագիրներ, որոնք կը պատրաստուէին առանձին եղած մասնաւոր յատկացումէ մը։

Երբ Տօքթ. Նահապետեանի ըսուած է թէ վերջ տրուած է իր պաշտօնին, յիշեալը առարկած թէ 200 ոսկիէ աւելի պանդուն։

ՌՈՒՄԲԻ ԽՆԴԻՐԸ ՊԱՐԶՈՒՄ

«Թան» իր երէկուան թիւին մէջ կը գրէ թէ ոստիկանութիւնը լրացուցած է Ղալաթիոյ ռումբի խնդրի շուրջ կատարած իր քննութիւնը, որու արդիւնքէն պարզուած է թէ ռումբը 12—15 տարեկան առաջ նկուղը նետուած է և այսօր կորսնցուցած է իր պայթելու կարողութիւնը։

տիրակալին։

Ահա այսպէս շարժած է Պ. Աշոտ Քէշեանը, տիտղոսաւոր «փրկիչ»ներէն։

Այո՛, տխուր էր Ցովհ. Քէշեանի առաջ բերած կացութիւնը։ Բայց արդեօք նուազ տխուր նոյն իսկ աւելի քանդիչ չէ՞ն «փրկիչ»ներու գործունէութիւնը։

Այս մարդիկը արդեօք դեռ չկ'անգիտանան թէ կ'ապրինք բարոյական վարչական մը ուր միայն օրէնքը կ'իշխէ պէտք է իշխէ։ Բայց կը զարնել Օրէնքի Դուռին։ Այլապէս շարժողները ոչ միայն կը դիւ, ի՛նչ ինչ ՀՄՄ-ներ պատրաստելով, այլ նոյն իսկ, ուշ կամ նուազ, խիստ ծանր պատասխանատուութեան տակ կ'իյնան։

Ղալաթիոյ ցաւոտ խնդրին պէս օրինական խիստ պարզ նախով բաբւոք լուծում պահանջող դատ մը պէտք է ըլլայ մեզ, և մանաւանդ օրուան ժողովը մեծապէս օգտուելու է։ Եւ խորհիլ որ, մեզի այս պարզ ճամբան ցոյց տուող Ղալաթիոյ զորս բողոքող կանները, անտիտղոս, համեստ երկրին օրէնքներուն վատ գիտակից քաղաքացիները։

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ — ԹԻՒ 49 —

ՐԷՃԱՏ ՆՈՒՐԻ

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԱՐԵՒԸ

Թարգմ. Գ. ՀՐԱՆՏ

Ա. ՄԱՍ

20

Կենսունակ, ճկուն և չուտիկ շարժումով մը ձին գուրս հանեցի ախոռէն։ Մնդուքներ կ'արձակէի, Շիւքրանի հետ կը կատակէի և կը սուլէի։ Օտար մը զիս չատ զըուարթ, ուժեղ երիտասարդ մը կը կարծէր։ Բայց ինքզինքս այսպէս ցոյց տալով Շիւքրանը հանդարտեցնելու համար թափած այս ջանքերս զիս այնքա՞ն կը յոգնեցնէին որ...։

Ապաքինման չրջանս բժիշկներու կարծածէն չատ աւելի երկար տեւած էր։ Իրիկունները տակաւին տենդ կ'ունենայի, առատուները գըլուխս ծանր էր, կոպերս ուռած էին և իրիկուններէն աւելի յոգնած վիճակով մը կ'արթննայի։ Թեւերուս և ոտքերուս վրայ վատուժութիւն մը կար որ հակառակ ջանքերուս չէր անհետանար։ Քունս ալ անկանոն էր։ Արթննալէս առաջ թմրութիւն մը կ'զգայի և ասոր կը յաջորդէր չնչահեղձութիւն մը։

Հեծած ձիս Մ... սի ազարակիս վարձակալին կողմէ նուիրուած անգլիւարարական խառնուրդ մըն էր։ Հեզ երեւոյթ մը ունէր։ Կարծես կռահած էր անմիջապէս որ կարելի չէ կատակել իր տիրոջը հետ։

Շիւքրան տակաւին ձիուս սանձին փարած, թոյլ չէր տար զիս և խօսքի կը բռնէր։ Երբեմն այնպէս կը չոյէր կենդանին զէմքը որ կարծես ինծի համար գութ կը հայցէր անկէ։

— Ալ ես երթամ Շիւքրան, ըսի, կը տեսնես որ անցեալ տարիէն ոչ մէկ տարբերութիւն ունիմ, բան մը միայն պակաս է, պղտիկ ժիւլիտէն, կ'ուզէի որ անիկա ալ բազուկներուս մէջ գտնուի։

Շրջակայ մեծ ծառերու հովանիին տակ սկսայ յամրօրէն յառաջանալ։ Զիս մերթ ընդ մերթ կը ցնցուէր և կարծես փորձել ուզէր ուժս, թեթեւ յամառութեան նշաններ ցոյց կուտար ու կը յոգնեցնէր զիս։ Ծունկերուս վրայ ծանրութիւն մը կար և ձեռքերս կը դողդողային։ Զախ թեւս սկսած էր գէշ կերպով ցաւիլ։ Կ'զգայի թէ կուրծքէս տաք հոսանք մը կ'սկսէր և կը պատէր բոլոր մարմինս։ Որպէս զի մտքէս վանեմ գէշ հաւանականութիւններ, «նազանին կը մօտենամ այդ է յուզմանս պատճառը» կը խոր էի։ Հեռուէն ջաղացքի մը ձայնին նմանող բզզիւն մը սկսաւ ականջներուս մէջ։ Կարծես յանկարծ արեւը խաւարած ըլլար։ մթութիւն մը կը տիրապետէր և այս խաւարին մէջ կայծի նմանող լոյսեր կը թռչտէին։ Զարցած լեզուիս վրայ ժանգի լեզուութիւն կ'զգայի։

Դէմիս տեսարանը այնքա՞ն կը հեռանար որ կարծես դիտակի մը հակառակ կողմովը կը դիտէի զայն։ Աչխարհ տչքիս առջեւ երկիւղալիօրէն կը մեծնար ու կը խորանար։ Այս պահուն, չեմ գիտեր ի՛նչպէս եղաւ, ձի՛ս ուժգնօրէն ցընցուեցաւ թէ ես այդպէս զդացի, թեւերս և սրունքներս թուլցան

ԹԽԱՆ ԲՕԼ ԵՒ ՊԷՆԷԹ
ՊՈՒՔՐԷՇԻ ՄԷՋ

ԼՈՆՏՈՆ, 6.— Փոքր համանութեան պետերը չարթուայ ներքաղաքին պիտի հաւաքուին Պուքրէշի մօտ Քարոլ թագաւորի թագաւորութեան գղեակին մէջ և քաղաքական խորհրդաժողով մը պիտի ղումարեն։

Զէլեսսլովաքիոյ հանապետութեան նախագահ Տօքթ. Պէնէշ և Սլովենիոյ խնամակալ իշխան Պոլ, այս առաւօտ Պուքրէշ հասած են։

Զին. տողանցք մը որ կէս ժամ պիտի տեւէ տեղի պիտի ունենայ պատիւ անոնց։

ԱԹԽՍՏԱՆՔԻ ՕՐԻՆԱԳԻՏԻՆ
ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ազգ. Մեծ Ժողովը նախընթաց օր շարունակեց աշխատանքի օրինագիտին վիճաբանութիւնները։

Օրէնքը ամբողջովին ընդունուեցաւ բացի հինգ յօդուածներէ, որոնք վերադարձուեցան պատասխանատուներուն համար։

Այս յօդուածներու վիճաբանութիւնը պիտի կատարուի վաղը։

Թերուզէմ վիճաբանութեանց կարգին, գործադուլի մասին խօսք առաւ Աֆիոնի երեսփոխան Պերմ Թիւրքէր, որ առաջարկեց հետաձգել յօդուածը աւելցնել օրէնքին։ «Գործադրանատէրերու հետ անհամաձայնութեան պարագային գործիչներուն գաղտնի նիստերը դիտուած են ինչպէս նաև ամէն դիրքորոշում մը դադրեցնելու համար աշխատութիւնը։

Ապահովութեան ներկայացուցիչները պարտաւոր են հսկել այս գործի նիստերուն, արգիլել զանոնք և պատասխանատուները գտնել դատական իշխանութեան։»

Զօրուի երեսփոխան Իսմայիլ Գամալ պատասխանեց որ հարկ կայ նման յօդուածի մը քանի որ գործաւորութիւնը իրաւունք ունի գործադուլ ապօրինի բոլոր գումարումներու։

Ու Պերմ Թիւրքէրի առաջարկը մերժուելի դրուելով մերժուեցաւ։

ՆԵՂՈՒՑՆԵՐՈՒԻ ԵՒ ՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ
ՁՈՒՏԻ ՅԵՏԱՁԳՈՒԻ

ԱՆԳԱՐԱ, 5 — Կարգ մը թերթեր հրատարակած են լուրեր, որոնց համաձայն Մօնրէօյի նեղուցներու խորհրդաժողովը պիտի սկսի ժողովի գումարումէն յետոյ Անգարայի շրջանակները տեսակցութիւն չունին նման յետաձգման մը մասին։

Նեղուցներու խորհրդաժողովին համար Թուրք կառավարութեանը ընդունած Յունիս 22 թուականը ընդունուած ըլլալով չհամարձակուող մեծ թիւով պետութեանց կատարուած ներկայացուցիչներ պիտի գումարուի մը։

Ազգ. Ժողովը պիտի գումարուի Թուականին։

ԼՈՆՏՈՆ, 5.— «Մանչէսթըր Գարտիան» կը գրէ.— Թուրքիա կրնար դժգոհ ըլլալ Տարտանէլի գոտիներուն իր պահանջքին կատարուած ընդունելութենէն, որ գրեթէ ամբողջովին նպաստաւոր եղաւ։

Նոյն իսկ Պուլկարիա կարծուածին պէս չառնելի նպաստաւոր պայմաններ չառաւ։

Բայց անկարելի է անջատել նեղուցներու հարցը Միջերկրականի ընդհ. հարցէն։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԳ

Մամլոյ Ընդհ. Տնօրէնութիւնը, Մարզահամարի Ընդհ. Տնօրէնութեան պահանջին վրայ, հետեւեալ ազգը զրկած է մեզ, զոր ընթերցողներուն ուշադրութեանը կը յանձնենք կարեւորութեամբ.—

2 Յուլիս 936ին կը լրանայ մականուն ճշդելու և մարդահամարի տոմարը արձանագրելու համար արուած պայմանաժամը։ Անոնք որ մինչև յիշեալ թուականը չեն ճշդեր իրենց մականունը և արձանագրել չեն տար տոմարին մէջ, ո՛չ միայն 5 ոսկիէն մինչև 15 ոսկի դրամական տուգանքի կ'ենթարկուին, այլ այսպիսիներու մականունը կը ճշդուի ուղղակի կուսակալին և կամ գայմագամներուն կողմէ։ Պէտք է որ ժողովուրդը յիշեալ թուականէն առաջ ճշդէ իր մականունը և իմացնէ իր մարդահամարի ճիւղին։

ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ԲԵՄ.— Կէտիկ Փաշայի Հայ Աւետ. եկեղեցիին այսօրուայ պաշտամունքը կը սկսի ժամը 10.30ին։ Պիտի քարոզէ Վերկ. Ա. Տէր Յովհաննէսեան։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ
ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ

Օգտակարութեան համար ընդարձակ պարտէզով օգտաւէտ յարկաբաժիններ կարասիով կամ առանց կարասիի, ջուր, ելեքտրականութիւն և օդային կազի դիւրութիւններով խիստ յարմար պայմաններով տրամադրելի է։

Հասցէ, Սկիւտար, Սէլամսիզ, Թրգ. Նէֆէս, Թիւ 1 Ա. Հաճնեան։

ԾԱԽՈՒ ՏՈՒՆ

Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը կը ծանուցանէ թէ Պէյօղլուի Դ. Հաշտարար Դատարանին կողմէ Յունիս 15ին, Բ. օր, ժամը 16ին, մատչելի պայմաններու պիտի ծախուի Պէյօղլու, Համամ, Սաքսը փողոց, թիւ 13 տունը։

Տունը տեսնել և գնել փափաքողները տանը բանալին կրնան առնել Համամ, Հալք Դեղարանէն։

Տ. ՏԱՆՏՕՐԻԱ

Յուղարկաւորութեան կազմակերպիչ հաստատութիւն
Հիմնուած 1889ին
Պէյօղլու, Սամալը Մէսճիտ թիւ 20
Հեռաձայն 41630

Յուղարկաւորութեան ամէն գործ կը սաստանենք. Մեր ապրանքները լաւագոյն և ժամանակին են. 40 տարիէ ի վեր մեր աշխատանոցներուն մէջ կը պատրաստուին։ Կը տրամադրենք դագաղներ, ծաղկեպսակներ, գագաղակիրներ, կը կատարենք ձեւակերպութիւններ, կը պատրաստենք մահագներ ու մահարձաններ։

Գիշերային սպասարկութիւն
Թէքքէն, Պալքօն Զբքմաղ փողոց։
Հեռաձայն 44031
Դագաղակիր օթօներ 3 ասկիէն սկսեալ

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ
100ԻՆ 50 ԶԵՂՔ
ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՅԻ
ԱՆԺ ԲԻԹՈՒ

«ՌՈՒԻՆ ՄԷՐ»ԻՆ ՍԱՐԻ ՏՈՒԻՆ...

ՆԻՒ-ԵՕՐՔ, 5.— «Ռուին Մէր» Անտլանտեանը ժամը 4ուկէսին մեկնեցաւ դարձաւ, Անդրանտլանտեանը Նիւ-Եօրք գտնուած միջոցին 40000 հոգի այցելած են։ Բազմաթիւ այցելուներ ուղած են յիշատակ մը առնել նաւէն և կարգ մը բաներ խուճապէն օգտուելով բազմաթիւ պատառաքաղներ, դդալներ, պնակներ, սիկարի ամաններ, սեղանի սպասներ, գաւաթներ ու առկախ մատաղներ։ Մէկտեղ տարած են նաւուն սպասաւորներու պետին արցունքներուն մէջ։ Մաս մը առարկաներ ալ աքցանով քակուած են նաւէն։

ՆՈՒԿՕՍԼԱՒ, իսլամ նախարարներէն Շեվքի Պէհէմէն որ քաղաքական զանուն յայտնարարած է որ թուրքերուկոսալ բեղմնաւոր զորութիւնը անընդհատ կը զարգանայ։ Նախարարը երէկ Անգարա մեկնած է։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ ամէնէն նշանաւոր բաներէն Տարամբոլի բաճան մօտերս քաղաքս պիտի գայ և երկար ատեն պիտի մնայ հոս։ Թուրք կառավարութիւնը հարկ եղառ տխրութիւնները պիտի ընծայէ հնդիկ իշխանին։

ՆԷԿԻՍ Հռոմ կ'երթայ

(Շար. Ա. էջէն)

պապա սաւառնած ատեն ստիպուած էր Հռոմ իջնել։ Հոս եկած է Նէկիսը առնելու համար։

ԼՈՆՏՈՆ, 6.— Նէկիսս երէկ եթովպ. զրոյի գոյներով ծաղկեպսակ մը զետեղեց անծանօթ զինուորի յուշարձանին վրայ։ Այս արարողութեան մեծ ամբոխ մը ներկայ կը գտնուէր։ Մամուլը կ'ըսէ որ կայսրը անկնի Լօզանի իր ապարանքին մէջ բնակելու։ Բազմաթիւ անձնաւորութեանց կարգին, որ ընդունած են հապէշ դէսպան Մարթէնի կայսեր ի պատիւ սարքելիք երեկոյթին ներկայ գտնուելու, կը գտնուին արդիական նախարարութեան խորհուրդին Լօրտ Քրէնպըրն, դիւանագիտական մարմնի մեծամասնութիւնը և Լօրտ Ճորճ։

Պուլմի դահլիճը երէկ
Խորհրդարանին ներկայացաւ

ԷՌԻՈՅԻ ԿԱՐԵՒՈՐ ՃԱՌԸ

ՓԱՐԻԶ 5.— Նախարարական բոլոր պաշտօնատուններու մէջ այսօր ժամը 11ին տեղի ունեցաւ պաշտօնի փոխանցումը։ Նոր նախարարները և խորհրդականները յետոյ ընդունեցին իրենց նախարարութեանց բարձր պաշտօնատարները։

ՓԱՐԻԶ 5.— Պլումի դահլիճը երէկ իրիկուն նիստ գումարելով որոշեց արմատական միջոցներ ձեռք առնել, անմիջապէս վերջ տալու համար գործադուլին։

Ձեռք առնուելիք միջոցներն են.— Շաբաթական 40 ժամուայ աշխատութիւն, արձակուրդի օրերու վճարում, պատերազմ. ճարտարարուեստի ազգայնացում, պաշտօնեաներու թոչակներու բարձրացում։

Պլում յայտարարած է որ Խորհրդարանը նիստի պիտի հրաւիրէ ամառնային արձակուրդէն առաջ, որպէսզի վաւերացնէ այս օրինագիծերը։ Վարչապետը իր պաշտօնակիցներուն յանձնեց նախարարական յայտարարութիւնը, որ պիտի վաւերացուի դահլիճին այս առաւօտեայ նիստին մէջ։

Արտաքին քաղաքականութեան մասին, նախարարական յայտարարութիւնը պիտի չնչէ կառավարութեան խաղաղասէր կամքը, և ժողովրդական կազմակերպութեան ուժ տալու իր կորովի մտադրութիւնը։

Դահլիճին գումարումէն յետոյ, կառավարութիւնը բանակցութեան ձեռնարկած է գործաւորական կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներուն հետ։

ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՓԱՐԻԶ 6.— Պլումի դահլիճը այսօր պիտի ներկայանայ Խորհրդարաններուն և պիտի կարդայ նախարարական յայտարարութիւնը, որ պատրաստուած է դահլիճին այս առաւօտեան նիստին։

Պլում պիտի պատասխանէ 11 հարցապնդումներու։ Այժմու պայմաններու մէջ ոչ ոք կը տարակուսի որ Խորհրդարանը կ'ուզէ լայն իրաւասութիւն տալ Պլումի դահլիճին։

ԷՌԻՈՅԻ ՃԱՌԸ

ՓԱՐԻԶ 6.— Խորհրդարանը ձեռնարկեց իր պաշտօնական աշխատութեանց նախագահ Էռիոյի ճառով։

Էռիօ վերջին ընտրութիւնները մեկնաբանեց ըսելով որ, Ֆրանսա միշտ իր նախապատուութիւնը կ'ընծայէ խորհրդարանական վարչաձեւերու ամէն կարգի արկածախնդրութիւններու դէմ։ Մատնանշեց նաեւ որ Ֆրանսա կ'ատէ պատերազմը, և դիտէ յարգել ուրիշ երկիրներու վարչաձեւը, ինչպէս կը յարգէ իր սեփական անկախութիւնը։

Էռիօ վեր առաւ երեք տիրապետող գաղափարներ.— Հանրապետական հաստատութեանց ուժ տալ, տնտեսական վերականգնում, արտաքին և ներքին մարզին վրայ խաղաղութիւն։

Ահա՛ նոր Խորհրդարանին հիմնական աշխատութիւնները։

Խորհրդարանի նախագահը վերջացուց ճառը ըսելով որ անկողմնակալութեամբ պիտի նախագահէ վիճաբանութեանց, և պիտի ջանայ համերաչխութիւն առաջ բերել հանրապետական վարչաձեւին հանդէպ։

Խորհրդարանը վաւերացուց յետոյ Պուիսօնի և Տօրիոյի ընտրութիւնները։

Քսանի մօտ ընտրութեանց մասին վիճաբանութիւն պիտի կատարուի։ Համայնավարները բողոքեցին Պուիսօնի ընտրութեան դէմ։

Մաքսիմ Կորքի ծանր հիւանդ

ԼՈՆՏՈՆ 6.— Մոսկուայէ հասած հեռագիր մը կը հաղորդէ որ մեծապէս մտահոգիչ է Մաքսիմ Կորքիի առողջական վիճակը։

Մէկ միլիոն յուշարձանի մը համար

ՀՌՈՄ 6.— Սթէֆանի գործակալութենէն.— Տուէչէ ընդունեց Միլանոյի «Էտիսը» ընկերութեան նախագահը, որ իր տրամադրութեան ներքեւ դրաւ մէկ միլիոն լիրէթ, կայսրութեան հիմնարկութիւնը յաւերժացնելու համար յուշարձան մը կանգնելու նպատակով։

Փոքր Համաձայնութեան յաղթանակը

ՓՐԱԿԱ 6.— «Ազէֆ» թերթը խօսելով Պուքրէշի գումարման մասին, կ'ըսէ որ, այս վերջինը կը ներկայացնէ ջերմ պսակումը փոքր համաձայնութեան զումարման, որ տեղի ունեցաւ Մայիսին Պելկրատի մէջ, և նպատակ ունեցաւ երեք պետութեանց կապերը կազմելու համար թումբ մը կեդր. Եւրոպայի մէջ հաւանական յարձակումի մը դէմ։

Ամերիկեան թերթերու կարծիքը
Ֆրանսայի կացութեան մասին

ՆԻՒ ԵՕՐՔ 6.— Նիւ Եօրք Թայմզ» թերթը Ֆրանսայի քաղաքական կացութիւնը քննելով կ'ըսէ.—

Եթէ այս ձախակողմեան կուսակցութիւնը չի կրնայ իրագործել ժողովրդային զանգուածներու բաղձանքները և կարող չըլլայ պահպանել ընդհ. կարգը, այն ատեն պիտի դիւրացնէ որ ռամկավարութեան թշնամի վարչաձեւ մը դործի գլուխ գայ։

Նորանոր խառնակութիւններ
ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ՄԷՋ

ՀԱՅՖԱ, 6.— Այս առաւօտ ձերբակալուած Արաբներուն առաջնորդուած ոստիկանական կեդրոնին առջեւ ռումբ մը պայթած և քարերով յարձակում գործուած է։ Բազմաթիւ հրազէի հարուածներ փոխանակուած են։ Ոստիկան. և զին. ուժեր պատրաստուած են փոխադարձել ասոնց։ Ցուցարար մը սպանուած, կարգ մը ցուցարարներ ալ վիրաւորուած են։ Քաղաքին մէջ հանդարտութիւն կը տիրէ։

ԿԱՐԴԱՑԷՔ
ԶԱՊԷԼ ԷՍԱԵԱՆԻ
ՍԻԼԻՀՏԱՐԻ ՊԱՐՏԷԶՆԵՐԸ

ՊԵՏ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ՆԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏՆԵՐՈՒ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵՆԷՆ

Ինչպէս անցեալ տարի, այս տարի եւս, 7 Յունիս 936 կիրակի օրուընէ սկսեալ, ամէն կիրակի օր, Հայտարփաչա—Սապանճա—Ատափազար—Հայտարփաչայի միջեւ զբօսապտոյտի կառախումբեր պիտի բանին։

Այս կառախումբերու մեկնումի և հասնելու ժամերը ստորեւ ցոյց տրուած են։

Զբօսապտոյտի կառախումբերու համար երթուղարձի տոմսակները նախապէս կարելի է առնել Կամուրջի, Հայտարփաչայի և արուարձաններու կայաններուն կիչէներէն։

Աւելի տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել վերոյիշեալ կիչէներուն։

	ՇՈԳԵՆԱՒ	ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ			
	Կամուրջէ մեկնում	Հ. Փաչայէ մեկնում	Սապանճայէ մեկնում	Արիֆիէէ մեկնում	Ատա հասնիլ
(1)	6.25	6.50	10.29	10.43	11.03
(2)	8.—	8.30	11.40	11.55	12.15

	ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ				ՇՈԳԵՆԱՒ
	Ատաէ մեկնում	Արիֆիէէ մեկնում	Սապանճայէ մեկնում	Հ. Փաչայէ մեկնում	Կամուրջ հասնիլ
(1)	15.53	16.15	16.37	20.28	20.43
2)	17.—	17.23	17.47	21.13	21.48

Մանօթ.— (1) Թիւով ցոյց տրուած կառախումբերը միմիայն 3րդ կարգի են։ Իսկ (2) Թիւով ցոյց տրուածները միմիայն Ա. և 2րդ կարգի վագոններէ կը բաղկանան։ (3092)

ՇՔԵՂ ԹԷՏԱՆՍԱՆ
Ի ՆՊԱՍՏ
ՖԷՐԻԳԻՒՂԻ ՄԷՐԱՄԷՔՃԵԱՆ ՍԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ
14 Յունիս, Կիրակի օր, ժամը 16ին
ԹԱՔՍԻՄԻ ԹԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԷԶԻՆ ՄԷՋ
Փութացէք սոյն թէյասեղանին. որ եղանակին ամենէն շքեղը եւ աննախընթացը պիտի ըլլայ։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆՎԱՑ
Անգլիական եւ ուրիշ ամեն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ
ՂԱԼԱԹԻԱ,- ՀԱՐԱՃՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36
Մեր վաճառատունին առեւտուր ընողներ բացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեմ չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անուն եւ անվեղի սկզբունքն է՝
ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ԲԻԶՈՎ ԳՈՂԱՆԱ

ՏԻԿԻՆՆԵՐ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ
Կ'ՈՒՋԷՔ ՈՐ ՁԵՐ ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԸ ՄՆԱՆ
ՄԻԾՏ ՆՈՐ
ՄԻԾՏ ՆՈՒՐԲ
ՄԻԾՏ ՓԱՑԼՈՒՆ
Գործածեցէք ՖՕՌԹԻՊԱ, ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՆԻՒԹԸ
զոր քսելով ձեր գուլպային մաշելու հաւանականութիւն ունեցող տեղերը, կատարելապէս սպասուած կ'ըլլաք անոր տոկունութիւնը։
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ. - Մ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ
Փնտռել բոլոր մեծ դեղարաններուն և արդուզարդի իրերուն վաճառող խանութներուն մէջ։

ԳՐԻԳՈՐ ԻԶՄԻՏԼԵԱՆ
ԴԵՐԶԱԿ
Փարիզէն վերադարձած ըլլալով, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն թէ՝ յետ այսու այրերու ամէն տեսակ հագուստներ և վերարկուներ, ինչպէս նաև կիներու յատուկ թայեէօռ և քլասիք մանթօներ պիտի պատրաստուին իր աշխատանոցին մէջ, փարիզեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ։
ՀԱՍՑԷ.— Քարաքէօյ, Թիւնէլի կիր, Մէրթէպանի փողոց, Հուլուսի պէյ խան, Թիւ 1—2։ Հեռաձայն՝ 41098։

ԿԷՏԻԿ ՓԱՇՆ ՁԱՐՇԸ ԳԱԲՈՒ
ՍԻՆԷ ԱԶԱՔ
ԿԷՏԻԿ ՓԱՇՆ ՁԱՐՇԸ ԳԱԲՈՒ
ԱՑՍՕՐՈՒԷՆ սկսեալ մինչեւ մէկ շաբաթ շարունակ
Երկու մեծ և սքանչելի ֆիլմ մէկ անգամէն
ԲԱԿԱՆԻՆԻ
Մասնակցութեամբ ԻՎԱՆ ԲԷԹՐՕՎԻՉԻ
ՈՒՔՐԱԻՆԱ
Սառնակոյտերու մէջ դարձուած մեծ ֆիլմը

ՍԱԿԱՐԱՆ

6 Յունիս 1936

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ

ԵՒ ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԵՐ

1933 Էրկանի ներքին փոխթ.	95.25
1918 Ներքին փոխառութիւն	95.50
1933 փոխառ. Իւնիթուրք Ա.	2.10
» » » Բ.	22.10
» » » Գ.	21.15
Անատոլու Երկաթուղի Ա.	44.20
» » Բ.	44.20
» » Գ.	47.95
Անատոլու Պոն	51.50
Անատոլու Բամնեթուղի	24.60
Սիման(Ալան)	10.50
Թէրքոզ	12 75
Ըէժի	1.70
Թէլէֆոն	8.25
Թրամվայ	20.25
Պոմոնթի	8.25
Մինոթերի Իւնեոն	8.25
Պոլսոյ Քարափ	10.30
Ի. Պանքասի	— —
Քրէտի Ֆոնտ է (1903)	90.50
» » (1911)	85.—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Պանքնոթ Սթերլին	628.—
Ամերիկան (Տօլար)	125.—
Ֆրանս. թղթադրամ	167.—
Իտալական »	197.—
Պելճիքական »	84.—
Յունական » (Տրախ.)	23.—
Զուիցերիական »	820.—
Պուլկարական » (Լէվա)	24.—
Հոլանտական » (Ֆլորին)	84.—
Չեխոս Սլովաք » (Քուրօն)	88.—
Աւստրիական »	23.—
Գերմանական » (Ռայխսմրք)	32.—
Ռումանական » (Լէյ)	15.—
Եուկոս Սլաւիա » (Տինար)	52.—
Թրքական ոսկի	970.—
Մէճիտիէ	—.—
Պանք Օթոման	240.—

ՁԷՐԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Լոնտոն	635.—
Նիւ Եորք (սէնթ)	79.30
Փարիզ	12 08
Հռոմ	10.13.17
Պրիւքսէլ	4.69.90
Զուիցերիա	2.45.—
Սոֆիա	63.75.20
Պերլին	1.96.708

ՀԵՌԱԳԻՐ

Փարիզ (1 անգլ.) ֆր.	75.64
Նիւ Եորք (1 տոլար) »	1517

DEUTSCHE LEVANTE LINE HAMBOURG

Կանոնաւոր երթեւեկ Համբուրգ, Գոէմ, Անվերսա. Տէօնքէրքի Պոլսոյ Սեւ ծովու մէջեւ վերադարձ։ Համբուրգէն Գրէմէն Անվերսէն և Տէօնքէրքէն Պոլիս ապասուած չոգենաւերը։—

ՄԱԿԵԴՈՆԻԱ. կը հասնի Յունիս 7ին
ԿԱԼԻԼԷԱ. » » 12ին
ԹԻՆՕՆ » » 13ին
ՔԻԹԷՐԱ. » » 19ին
ՄԻԼՕՆ » » 25ին

Մօտակայ մեկնումներ դէպի Պուրգաս, Վառնա, Գոսթանցա

ՄԱԿԵԴՈՆԻԱ. բեռ կ'առնէ Յնս. 7-9
ԹԻՆՕՍ » » 13-17
ՄԻԼՕՆ » » 24-27

Մօտակայ մեկնումներ

Պոլսէն դէպի Համբուրգ Գրէմ, Անվերս և Թօթէրտամ

ԱՔԲԱ. բեռ կ'առնէ Յնս. 6-9
ԿԱԼԻԼԻԱ. » » 12-15
ՄԱԿԵԴՈՆԻԱ. » » 19-22
ԹԻՆՕՍ » » 28-18ը

ՕԴԱՑԻՆ ՃԱՄԲՈՐԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐ «ԿՐԱՖ ՑԷՊԷԼԻՆ» Վ

Ուղղակի քոնէսմաններ և համբուրգ ամսակներ, աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներուն համար հեռաւոր ընկերութեանց նաւերով.—

Hambourg-Amerika Line, Nord deutscher Lloyd et de la Hambourg Sudamerikanisch Damp-Schiffahrst Gesellschaft.

Ամէն կարգի տեղեկութիւն համար դիմել չոգենաւային գործակալ Ա. Մ. Լասթէր Սիլկրման և Ըսկ., Գալաթիա, Յովակիմեան խան, հեռ. 44647

ԳԱՏԸՔԷՕՅԻ

ՎԱԳԸՖՆԵՐՈՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵՆԷՆ

ԱԼԷՄՏԱՂԻԻ ՏԷՔՆԷԼԻ ՋՈՒՐԸ

Բազմաթիւ պաշտօնական առողջապահական հաստատութեանց մասնագէտ բժիշկներու կողմէ կատարուած բնագիտական, քիմիական եւ մանրէաբանական քննութիւններու հետեւանքով պատրաստուած տեղեկագիրներու վկայութեանց համաձայն, Ալէմտաղիի Տէքնէլի ջուրը օժտուած է առողջապահական ջուրերէն պահանջուած բոլոր բնագիտական յատկութիւններով եւ բոլորովին զերծ է «գոլիպասիլ», «անաէրոպ», «լիքէֆիան» միքրոպներէ, ինչպէս նաեւ ամէն տեսակ քիմիական ու գործարանային նիւթերէ եւ իր նմաններուն մէջ ամէնէն գօրաւոր «ռատիոամբիվիթէ»ի ոյժ կը պարունակէ:

Այս ջուրը 10 Յունիս 1936 թուականէն սկսեալ, բերանը մէկ կողմը «էվգաճ», միւս կողմը «Տէքնէլի» բաւերով պիտակներով եւ զըմպայով մասնաւոր կապար կնիքներով կնքուած երեսուն լիթրանոց փոքր չափ, «տամանանա»ներու եւ երկուքուկէս լիթրանոց սալօնի շիշերու մէջ լեցուած վիճակի մէջ, ջրավաճառներու միջոցաւ պիտի ծախուին,

Յարգելի ժողովուրդին շատ մեծ կարեւորութեամբ կը յանձնարարենք որ, ուշադրութիւն ընեն շիշերուն վրայ գրուած Վագըֆի մասնաւոր կապար կնիքին եւ զըմպային, որպէս զի կատարելապէս վստահ ըլլայ թէ անարատ է այս ջուրը որ վերոյիշեալ բնագիտական, քիմիական եւ մանրէաբանական յատկութիւններով օժտուած է եւ մանաւանդ իր «ռատիոամբիվիթէ»ի առաւելութիւնովը գերակշիռ դիրք մը կը գրաւէ: (2965)

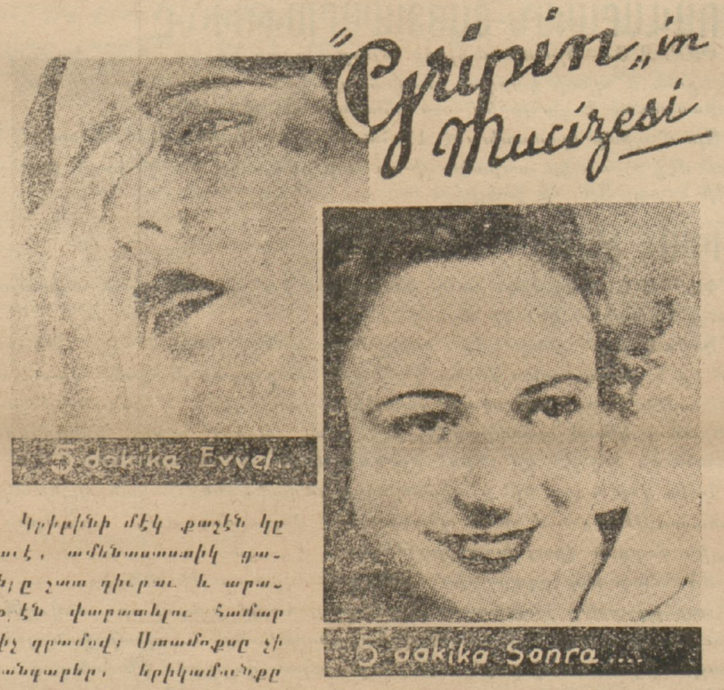

Կրիբինի մէկ քաշէն կը բաւէ, ամենասաստիկ ցաւերը շատ դիւրաւ և արագօրէն փարատելու համար քիչ դրամով։ Ստամոքսը չի խանգարեր, երիկամները ու սիրտը չի յոգնեցներ։

Աժան, ազդու, անվնաս

ԿՐԻՓԻՆ

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, Զինիլի Ըսկիթըմ խան Ա. յարկ, թիւ 93. 95, 97։ Թէլէֆոն 44792։

«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»

ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնումս դէպի Անվերս, Ռօթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համբուրգ։

Hermes այժմ։ Պոլսոյ մէջ
Hercules բեռ կ'առնէ Յնս. 22 27

Գիտերու վրայ մասնաւոր չոգենաւային սպասարկութիւն. Հռոդոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներածման սպասարկութիւն Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Hercules Յունիս 15ին
Ganymedes Յունիս 28ին

Ամսթէրտամէն մօտաւոր մեկնում

Ganymedes Յունիս 3ին
Ceres Յունիս 7ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եոքոհամայի, Քոպի, Տէյրէնի, Զինկթաայի, Շանկհայի, Հոնկ-Քոնկի, Ինկաքուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բոսթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջեւ։

Պիրէոն, Մարսիլիա, Պարսելոնա, Վալէնսիա, Լիվերբուլ և Կըլասքօ։

Dakar Maru Յուլիս 19ին
Durban » Օգոստ. 19ին
delagoa » Սեպտ. 19ին

Compagnia Italiano Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, չոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Զրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակամներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'ստանձնէ։

Հարիւրին 50 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ Կալաթա, Զինիլի Ըսկիթըմ խան, Ընկերութիւնը որ Սիթ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, բոլոր քաղաքներու համար կուսայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային մաքսային Պոլիս-Քարիզ և Լոնտոն գիծերու համար։

ԼՈՅԴ ԹՐԻԷՍԹԻՆՕ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ՔԱԼՏԷԱ

Դշ., 10 Յունիս, ժամը 17ին դէպ ի Պուրկազ, Վառնա, Թանցա, Սուլինա, Կալաց, Իպրայիլ։

ԱՎԱՆԹԻՆՕ

Եշ. 11 Յունիս, ժամը 17ին Զալաթիոյ կամուրջէն դէպի Բէյ, Նափոլի, Մարսիլիա, Նովա։

ՖԷՆԻՍԻԱ

Եշ. 11 Յունիս, ժամը 17ին դէպի Գավալա, Սելանիկ, Փիրէ, Փաթրաս, Այսարանտա, Պրէնտիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։

ՃԷԼԻՕ

Ուր., 12 Յունիս, ժամը 17ին Զալաթիոյ քարափէն դէպի Փիրէ, Պրինտիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Թրիէսթինոյի ընդհ. Գործակալութեան. Մէրքէզ. Ըսկիթըմ խան, Կալաթա, թէլէֆոն 44877 8 9 կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա Մէրքէզ. 44656։

Գործակալութիւնս հոլանտական չոգենաւային ընկերութեան մէջ ցաւ եւ կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատրաստ է «Աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներու» համար ապրանքներ ընդունելու և փոխարէն ուղղակի քոնոսամենտ։

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata sokak No. 10

Գեղեցիկ մարմնոյ մը ամենամեծ գաղտնիքն է

Դուք այ օրը երկու անգամ

ՌԱՏԻՕԼԻՆ-ի

Գործածելով ձեր բերնին զարուն պահպանեցէք

Ռատիոլին ակռաներուն կենսահիւթն է

Հրապարակ ելաւ

ՆՈՐ ՅՈՅՍ

Շաբաթտրերթին 59ՐԴ ԹԻՒ.

ՀՈՒՍ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԵՒ ԱՅԼԱԶԱՆ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐՈՎ

PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR

ԲԱՍԹԻԼ ՖՕՌ

ԳԻՐՓԱՏՈՒՆԵՐԸ

Հարբուխի, հազի, շունչի նեղութեան չեն բանար, իրենց ձայնին չեն մարիր, շնչերակները չեն հիւանդանար, կոկորդին չի ցաւիր։

Ա. ԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ)(44)(

ՄԻՇԵԼ ԶԷՎԱՔՕ

ԻԶԱՊՕ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

ՈՒՐ ՌՕԶԼԻՍ Կ'ՍԶԱՏԷ ՀԱՐՏԻՆ

— Եւ դուն ինչ պատասխանեցիր...

— Ըսի թէ մեռած է։

Սարսուռ մը ցնցեց Հարտին։ Երկու արագ քայլ առաւ, բռնեց բանտապահին թեւը, և չնչաւոր մը որ սարսռացուց թագաւորը և Շանտիվէոը, գոչեց։

— Եւ ինչ ըսաւ այդ մարդը երբ գիտցաւ թէ ես մեռած էի։

— Ըսաւ թէ լաւ եղած էր և քսակ մը նուիրեց ինծի։

— Ա՛հ, մռնչեց Բասավան։ Եւ ինչպէս կը կոչուի այն որ այնքան կը հետաքրքրուի մահուամբ։

Բանտապահը ուսերը թօթուեց իբր նշան անգիտութեան։ Թերեւս չէր ստեր։ Հարտի թող տուաւ զայն։ Այն ատեն Օտէթ ըրաւ այն, ինչ որ օր մը Ժան Սան Բէօր ըրած էր բանտապահին՝ զայն հարցաքննած օրը, անոր տուաւ իր քսակը, որ տասներկու կտոր ոսկի կը պարունակէր։

Յետոյ, Օտէթ ձեռքը բանտարկեալին երկարելով, անուշ ձայնով մը ըսաւ.

— Եկէք, ձեր դժբախտութիւնը վերջացաւ...։

Հարտի բռնեց իրեն ներկայացուած այդ նուրբ ձեռքը և թող տուաւ որ առաջնորդեն իրենց։ Այս կերպով զայն սանդուխին գլուխը տարաւ և Հիւիտրլօն աշտարակէն դուրս հանեց։ Այնտեղ կեցաւ քանի մը վայրկեան հեւասպառ, ապշած տեսնելով սքանչելի երկինքը, ուր խորհրդաւոր աստղեր ցանցնուած էին, վերակենդանացաւ շնչելով այդ մաքուր օդը, որ կը խուժէր իր թոքերուն մէջ և հեշտոտ, գրեթէ ցաւագին տպաւորութիւն մը ունեցաւ...։

Ու մինչ այդ պահուն Օտէթ կ'ըսէր քաջել իր ձեռքը զինքը նարսռացող այդ բոպէին Հարտի ախուր բռնեց այդ ձեռքը... և Օտէթ թող տուաւ...։

Այս կերպով առաջացան վայրի խոտերուն մէջէն։ Իրենց առեւէն կուգար Շաղ Զ թագաւորը մտածկոտ զարմացած այն խորունկ ուրախութենէն որ կը պատճառէր իրեն իր կատարած գործը. իսկ Օնօրէ տը Ռանտիվէռ բոլորովին ապշած, ինքնիրէն կ'ըսէր. «Ինչպէս իր առեւէն կը քաջէ թագաւորը։ Ճշմարիտ Աստուած, Ֆրանսայի թագաւորն է որ կը հնազանդի փոքրիկ Օտէթիս, ինչպէս կը հնազանդէի Պէռթրաւի։

Օտէթ և բանտարկեալը կը քալէին, առանց բան մը ըսելու, միայն թէ Հարտի պ-չտպանուելու, ոգի մարդու կոթնելու բնազդական պէտքէն մղուած, իր ձեռքին մէջ պահած էր Օտէթի փոքրիկ ձեռքը, և Օտէթ խղճալով մինչեւ ետքը պահեց ատիկա։

Ատիկա տարօրինակ էր և գրաւիչ. գեղեցիկ աղջիկը, չքեղօրէն հագուած։ Ձեռքը կուսար ծուէններով ծածկուած, բոկոտն, թշուառական, ուսերուն վրայ ինկող երկար անմշակ մազերով մարդու մը։ Օտէթ գաղտագողի ակնարկներ կ'ուղղէր անոր, լուսինի ճառագայթ մը մը ինկաւ բանտարկեալին դէմքին վրայ, այն ատեն Օտէթ ապշութիւնով տեսաւ Հարտիի նուրբ և վեհ բիմագիծը. Գպայծաս աչքերը, ազնիւ ճակատը և սարսռաց...։

Այսպէս կ'անցնէին մութին մէջէն, այնտեղ վերջին անուշահոտութիւններուն մէջէն աստղերու զըզուանգին տակ, չէին գիտեր թէ երկուքն ալ կ'արտայայտէին զօրաւոր հրապոյրը երիտասարդութեան և գեղեցկութեան...։

Անոնք սիրոյ համար ստեղծուած սքանչելի զոյգ մըն էին։

Անոնք շնորհն էին ու վեհութիւնը։

Մէկը Ռոզլիսն էր... միւսը Հարտին։

Երբոր պալատին մօտեցան, թագաւորը կեցուց իր փոքրիկ խումբը և ըսաւ.

— Ինչո՞ւ համար Հիւարլօնի աշտարակին մէջ արգելափակուած էինք։ Ըսէք ինծի առանց վարանելու։

— Զեմ գիտեր, ըսաւ Հարտի։

Թագաւորը լռեց քանի մը վայրկեան և յարեց.

— Երդուանեցէք ինծի, երդուանեցէք ինծի, որ չէք գիտեր։

— Կ'երդնում, ըսաւ Հարտի։

— Ու տասներկու տարիէ ի վեր այս մէջ էք։

— Տասներկու տարի այո։

Շաղ Զ. մտածկոտ կրկին լռեց։ Թերեւս կը մտածէր թէ Բարիզի բանտերուն մէջ կային շատ ուրիշ բանտարկեալներ, որոնք նոյնպէս չէին գիտեր և չպիտի գիտնային իսպառ իրենց դժբախտութեան պատճառը։

Թագաւորը հառաչեց ու ըսաւ։

— Ազատ էք։ Անմիջապէս մեկնեցէք Ապարանքէն։ Երթաք քարով պարոն։ Եթէ դիպուածով ձեր շուրջը տեսնէք որ մէկը կ'անիծէ Շաղ Զ., պատմեցէք անոր միայն ինչ որ քիչ առաջ ասեցաւ։

Բասավան խոնարհութիւն ըրաւ շնորհալի սաւ,

— Ատիկա կը խոստանամ ձեզ, Վեհափառ սակայն կը խոստովանիմ նաև որ ձեզի երդում պարտ պիտի ըլլամ։ Մնաք բարով, Վեհափառ...։ Թող Աստուած պահէ Ձերդ Վեհափառութիւնը...։

Թագաւորը ձեռքի վերջին շարժում մը ընելով և պալատ վերադարձաւ։ (Շար.)